

د افغانستان اسلامي امارت

رسمي جریده

فوق العاده ګڼه

د عالیقدر امیرالمؤمنین توصیې، پیغامونه، فرمانونه او حکمونه

د امتیاز خاوند: د عدلیې وزارت

د چاپ نېټه: ۱۴۲۰ هـ.ق کال د (جمادی الاخر)

د میاشتی (۵) نېټه

پرله پسې نمبر (۷۸۸)

در این شماره:

حکم مقام امارت اسلامی افغانستان در باره تعقیب و تحقیق مجرمین و وظایف و صلاحیت های ادارات کشف و تحقیق درین رابطه.

ACKU

حکم مقام امارت اسلامی افغانستان در باره تعقیب و تحقیق مجرمین و وظایف و صلاحیت های ادارات کشف و تحقیق درین رابطه

تاریخ: ۱۳۷۶/۹/۱۰

مطابق هدایت مقام امارت اسلامی افغانستان هیئتی که تحت ریاست الحاج ملا نورالدین (ترابی) سرپرست وزارت عدلیه و رئیس شورا اداری به خاطر معلومات رعایت قوانین نافذ و روش امارت اسلامی افغانستان از جانب مقام مسؤلین امنیتی (کارکنان حوزه های امنیتی، مستتققین جنائی، کارکنان کشف، خارنوالی و محاکم) در نظارت خانه ها، توقیف خانه و محابس کشور در مورد حالت متهمین و محرمین توظیف گردیده بود، بعد از آنکه از تمام متهمین و مجرمین مؤظف ادارات مربوط توضیحات ارائه گردید نواقصی در اجرای وظایف و امور نشاندهی گردیده است.

همانطوریکه مطابق فرمان شماره (۳۶۷) مورخ ۱۳۷۶/۲/۲۲ عالیقدر امیرالمؤمنین آنده از قوانین کشور که با احکام شریعت اسلامی مغایرت نداشته نافذ شمرده می شود، بدین اساس قانون کشف و تحقیق جرایم و به صورت اخص ماده (۱۰) این قانون که در مورد مدت گرفتاری و تحقیق متهم دارای حکم صریح میباشد از طرف هیچ اداره تطبیق نگریده است طور مثال در بین قانون به اداره خاندوی و کشف صرف ۷۲ ساعت وقت تعیین گردیده است.

از مکنون تحقیقات نماید و بعد از سپری شدن مدت ذکر شده راپور را همراه با متهم به خارنوالی سپارد به همینطور خارنوالی نیز باید در ظرف یک هفته تحقیقات خویشرا تکمیل و دوسیه را به محکمه ذیصلاح غرض اخذ فیصله شرعی ارسال نماید.

البته مطابق احکام این قانون قضایای مغلق ازین حکم مستثنی بوده درین جنایت به اساس موافقه محکمه ذیربط میتواند مدت توفیف متهم را زیاد و تحقیق دوام نماید البته این مدت هم به هیچ صورت از دو ماه تجاوز نموده نمی تواند.

به اساس شرح مختصر فوق متأسفانه هیچ یک از ادارات ذکر شده احکام قانون کشف و تحقیق را رعایت نه نموده و با مکنون و متهم حسب دلخواه مسؤل بر خورد صورت گرفته است بدین اساس:

۱- حوزه ه و ماموریت ها و مسؤلین کشف و تحقیق وزارت امور داخله و ریاست استخبارات بعد ازین نمی توانند که مکنون یا متهم را بیش از (۷۲) ساعت توقیف نمایند، آنها مکلف اند که درین مدت تحقیقات خود را تکمیل و محضر گرفتاری را به دوسیه، با رعایت سلسله مراتب اداری به خارنوالی مربوط اداری بسپارد.

۲- خارنوال مکلف است در ظرف یک هفته تحقیقات خود را تکمیل و اتهامنامه را ترتیب و غرض فیصله شرعی به محکمه مربوط ارسال نماید البته قضایای مغلق ازین حکم مستثنی بوده و حداکثر میتواند تا (۲) ماه تحقیقات خود را تکمیل نماید.

۳- مسؤلین کشف و تحقیق مکلف اند قرار توقیف بیشتر از صلاحیت خویش را از خارنوالی یا محکمه مربوطه مطالبه نمایند.

۴- قاضی مکلف است با نظر داشت حالت جرمی متهم و مشکلات اداره کشف و تحقیق در مورد اكمال تحقیق برای متهم قرار مدت توقیف بیشتر را صادر نماید.

البته صدور این قرار باید بر مبنای ارائه دلایل مستند و مستدل خارنوال باشد. هرگاه دلایل موجود نه بود و یا هم دلایل کافی نبوده باید قرار اكمال تحقیق را صادر نماید.

۵- مسئولین نظارت خانه ها و توقیف خانه ها حق ندارند که محبوسین بی سرنوشت را با خود نگهدارند آنها مکلف اند برای تعیین سرنوشت محبوسین با مسئولین مربوط به هر وسیله ممکن تمام قیام نمایند و سرنوشت متهم را قانوناً معلوم نمایند، هرگاه در نتیجه بررسی چنین محبوسین دیده شود برای مسئولین جزای شدید شرعی داده خواهد شد مسئولین توقیف خانه ها این چنین محبوسین را نه پذیرند.

۶- طوریکه دیده شده از طرف مسئولین کشف و تحقیق و نیز از جانب وزارت دفاع ملی، امر بالمعروف، پوسته ها و یا هم آمران اطاقها اشخاص دستگیر و بدون ترتیب کدام محصر تحریری به منظور توقیف به نظارتخانه فرستاده میشوند البته در نتیجه این عمل غیر قانونی هم خارنوال و هم متهم به مشکل بیشتر مواجه میگردد.

بنأ مسئولین کشف و تحقیق (ماموریتها، حوزه های امنیتی و قوماندانی های امنیه) مکلف اند تا همزمان با گرفتاری متهم و مظنون محصر تحقیق خود را ترتیب و همراه با مظنون به مراجع ذیربط تسلیم نماید، البته خارنوال و مسئولین توقیف خانه ها مکلف اند تا آنده مظنونینیکه محصر واقعه آن ترتیب نشده باشد، تسلیم نه نمایند.

۷- زمانیکه رجع گردید اگر مدعی به دعوی خویش حاضر نمی گردید، محکمه ذریعه اعلان رادیو و سه بار جلب رسمی در روز های مختلف او را جلب نماید، هرگاه باز هم حاضر نگردد، محکمه میتواند به اساس صلاحیت خود وکیل مسخر را تعیین و فیصله غیابی را صادر و متهم را در صورت حصول برانت رها نماید.

۸- اکثرأ دیده شد که مظنونین بدون کدام دلیل قوی تا مدت زیادی در توقیف خانه ها نگهداری شده و از طرف خارنوال یا قاضی قرار نظارت یا توقیف هم صادر گردیده و بعد از سپری شدن مدتی به خارنوال یا قاضی ثابت میگردد که متهم بی گناه میباشد، به منظور جلوگیری از چنین بی عدالتی باید خارنوال و قاضی در صورت موجودیت دلایل اثبات جرم در حیطة صلاحیت خویش قرار توقیف را صادر نماید در غیر آن ایشان مسؤل شناخته میشوند.

۹- برای تکمیل تحقیقات متهمین، اکثرأ به ارسال مکاتیب و استعلام ها اکتفاء میگردد شخصاً خارنوال یا مستنطق بر خود رحمت را منقبل نگردیده و عملاً غرض تکمیل دوسیه اقدام نمی نماید که بالآخر متهمین تا مدت زیادی در توقیف خانه باقی می مانند به منظور جلوگیری از چنین بی عدالتی ها مستنطق یا خارنوال مکلف است تا بالذات شخصاً به مراجع مربوطه مراجعه و تحقیق را تکمیل نماید و نه مسؤلیت آینده بدوش آنها میباشد.

۱۰- شرعاً هیچ مرجع نمی تواند شخص را در دعوی حقوقی محبوس نماید هرگاه اداره مربوط از فرار متهم هراس داشته باشد ضامن از نزدش اخذ نماید.

۱۱- ادارات کشف و تحقیق و توقیف خانه های وزارت امور داخله به اساس احکام قانون مکلف میباشدند که متهمین جنائی را تحت توقیف قرار دهد و یا در نظارتخانه نگهدارند همینطور مسئولین استخبارات به تحقیق و تعقیب جرایم

سیاسی مؤظف میباید و صرف می‌توانند متهمین جرایم سیاسی را توقیف نمایند مگر متأسفانه طوریکه دیده شد اکثراً متهمین جنایی در توقیف خانه های استخبارات و برخلاف متهمین جرایم سیاسی در توقیف خانه های قوماندانی امنیه توقیف میباید بدین لحاظ هر دو اداره موظف اند تا متهمین مربوط را همراه با دوسیه ها و سوابق به یگدیگر تسلیم نمایند.

۱۲- هرگاه منسوبین وزارت دفاع و طلبای کرام مجرم سیاسی یا جنایی را کشف یا گرفتار نماید. این مسئولین مکلفند بدون تأخیر در همان روز متهم را همراه با محضر گرفتاری به نزدیکترین حوزه مربوط به ریاست استخبارت یا ماموریت خاندنوی و با هم به قوماندانی امنیه ولسوالی یا ولایت تسلیم نمایند همینطور منسوبین وزارت دفاع نمی توانند در قطعات خود اشخاص ملکی و توقیف یا محبوس نمایند.

۱۳- متهمینیکه همراه با اسناد و اجناس مانند (پول، سلاح، موتر) یا دیگر اموال سرقت شده دستگیر میگردند اداره دستگیر کننده مکلف است متهم را همراه با اسناد و اجناس به خاندنوی مربوطه تسلیم نماید زیرا هرگاه اسناد و اجناس موجود نباشد تحقیق به صورت مکمل صورت نگرفته هرگاه سلاح یا اجناس دیگری نظامی نزد متهم گرفتار شود، ادارات تحقیق مکلفند سلاح و مهمات نظامی و یا اجناس دیگر را به ریاست و سلتون تسلیم نمایند.

ریاست و سلتون مهمات نظامی روسایل را طبق اصول ثبت و سجل نماید و سایر اجناس باقی مانده بیت المال را طور امانت، ریاست و سلتون برد خود نگهدارند که بعداً هیئت تعیین گردیده و به مرجع مربوطه سپرده میشود.

۱۴- مؤظفین استخبارات نمی توانند محبوسین جنایی را همراه خود را توقیفخانه ها نگهداری نمایند همینطور مسئولین قوماندانی امنیه وزارت داخله نمی توانند که محبوسین سیاسی را در توقیف خانه ها نگهداری نمایند. مستنطفین هر اداره مکلفند تحقیق محبوس مربوط را مطابق احکام این فرمان تکمیل نمایند.

یک اداره نمی تواند در کار اداره دیگری مداخله نماید البته همکاری را به هر صورت با یگدیگر خواهند نمود.

۱۵- متهمین انائیکه از طرف هر اداره دستگیر می گردند به هیچ صورت در حوزه ها سرستوها یا قوماندانی نگهداری نه شوند بلکه طور عاجل بعد از دستگیری در نظارتخانه انائیه به هر ذریعه ایکه باشد برساند در صورت تخلف به شخص مسؤل جزای سخت شرعی داده خواهد شد.

۱۶- صدور قرار نظارت مطابق احکام قانون و این فرمان در حیطة صلاحیت خاندنوی میباید. هرگاه ضرورت احساس شود که برای متهم بیش از یک هفته از محکمه توقیف مطالبه گردد مطالبه توقیف از محکمه برای مرتبه دوهم در مرکز تنها از صلاحیت سرپرست وزارت عدلیه و در ولایات از صلاحیت خاندنوی مرافعه میباید.

البته خاندنوی مربوط دلایل کافی مطالبه توقیف را باید با خود داشته باشد.

۱۷- قضات محاکم نمی توانند بیش از (۲) ماه قرار توقیف متهم را صادر نمایند قاضی با نظر داشت استدلال خاندنوی و جوانب قضیه از (۱۵) روز الی (۲) ماه قرار توقیف را صادر نمایند.

بیش ازین مدت توقیف متهم به هیچ صورت جواز ندارد.

۱۸- محبوسینیکه مطابق حکم محکمه به حبس محکوم میگردند آنها را بدون تأخیر در مرکز به محبس عمومی پلچرخی انتقال نمایند البته هرگاه مدت حبس آنعه محبوسینیکه مطابق فیصله شرعی محکمه کمتر از (۶) ماه باشد به اساس موافقه مسؤل توقیف خانه میتواند مدت حبس خود را در توقیف خانه سپری نماید.

درولایات محبوسین یاد شده به محبس عمومی ولایت انتقال گردند، ولسوالی ها نمی توانند محبوسین محکوم شده به اساس حکم شرعی محکمه را بیش از مدت ذکر شده در محبس ولسوالی نگهدارند.

۱۹- برای محبوسین باید در محبس تدریس دینی شروع گردیده هرگاه در تشکیل مدیریت ارشاد و اوقاف نداشته باشند طالبان مسؤل محبس خود این فریضه دینی را اداء نمایند این هم یک جهاد است که برای مردم احکام دین رسانیده شود.

۲۰- تمام مسؤلین محابس وظیفه ایمانی و اسلامی دارند تا برای محبوسین اعم از ذکور و اناث جای غسل و ضوء را برابر نمایند، زیرا محبوسینیکه نسبت نبودن جای غسل و وضو به تیمم نماز اداء نمایند و یا هم نه نمایند مسؤلین در ینمورد مأخوذ آخرت میباشند.

۲۱- اکثرأ در جریان هیئتی اینطور دیده شد و شنیده شد که متهمین از جانب حوزه ها و سایر مراجع دستگیر کننده دستگیر و به نظارت خانه فرستاده شده اند مگر بدون آنکه از متهم تحقیق صورت گیرد به خط یا پرزه قوماندانی مجدداً رها شده است.

به منظور جلوگیری از این عمل اکیداً هدایت داده میشود که متهمیکه در نظارتخانه تحت نظارت قرار میگیرد، بدون قرار خانونالی و یا هم فیصله شرعی محکمه رها نگردد البته به متخلف جزا شرعی سختی داده خواهد شد.

۲۲- مطابق احکام فقه شریف حنفی چنانچه بالاثیر جبر و اکراه اقرار نمودن از طرف محکمه موجب صدور حکم نمی گردد لذا کوشش شود تا مدارک و دلایل اثاتیه جرم پیدا و به متهم اتهام منسوب گردد.

۲۳- خانونالان نظارت مر محلات سلب آزادی مکلف اند کم از کم ماه دو مرتبه از محابس و نظارتخانه های مربوطه دیدن نمایند.

۲۴- طوریکه دیده میشود در اکثر ولایات ادارات خانونالی، نظارتخانه ها، محبس عمومی و استخبارات کتاب ثبت واقعات که تاریخ، محل، چگونگی، اداره مربوطه کشف، شهرت مکمله متهم، اجراءات اداره مربوطه، فیصله محاکم ثلاثه، تاریخ توقیف و رهائی متهم و سایر موارد در آن درج باشد، ندارند ادارات ذکر شده مکلف اند مطابق اصول اداری آنرا عملی و ترتیب نمایند.

۲۵- محاکم مکلف اند پارچه ابلاغ فیصله صادره را به محکمه مربوطه و متهم به وقت و زمان معین آن تسلیم نمایند و همینطور اداره امر بالمعروف شهرت مکمله، مدت حبس و نوع مسؤلیت محبوسین را که مطابق لایحه منظور شده به قوماندانی امنیه تسلیم مینماید همراه با محبوس یکجا تسلیم نماید ادارات محابس و نظارتخانه ها هیچ محبوس را بدون سند تحریری معلوماتی ذکر شده تسلیم نه نمایند.

۲۶- مواد فوق الذکر برای شما تحریر گردید تمام مقامات، شعبات و مسئولین مربوط مکلف اند آنرا طور جدی در نظر گیرند البته در صورت تخلف به متخلف جزای سخت شرعی داده خواهد شد.

والسلام

خادم اسلام

امیرالمؤمنین ملا محمد عمر (مجاهد)